Розділ І. Натуральні числа і дії з ними. Геометричні фігури і величини

Сьогодні 07.11.2023

Υροκ №42

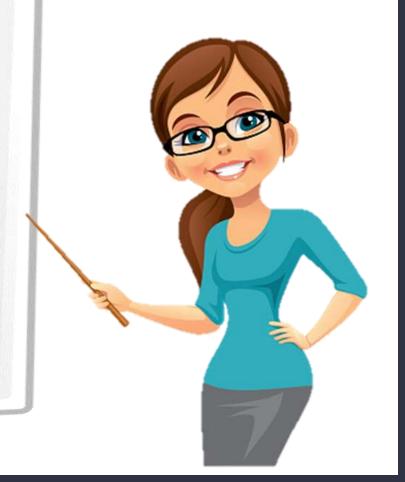

Рівняння. Корені рівняння. Основні правила розв'язування найпростіших рівнянь

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку: формування поняття рівняння, кореня рівняння (розв'язку); вироблення навичок розв'язування рівнянь за правилами знаходження невідомих компонентів дій.

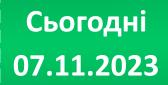
1. $50 \times 20 : 10 - 2 \times 40$

2.800 - 10 - 20 + 0 : 40

3. 60: 30 x 10 - 20 + 40

4. $(20 \times 30 - 20) : 58 + 40$

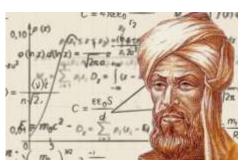

Цікавинки математики

Чому невідоме часто позначають літерою Х. 3 цієї літери іспанці писали арабське слово, яке означало «річ». Історія почалася в ІХ столітті в Хорезмі на території сучасного Узбекистану, де математик Аль-Хорезмі заклав основи науки про вирішення рівнянь алгебри. Її назва походить від арабського терміна "аль-джабр", що означав перенесення члена рівняння з лівої частини в праву зі зміною знака.

Аль-Хорезмі ще використовував формули і записував рівняння словами. Невідому величину він називав «ший», арабською — «річ». Наприклад: три «речі» становлять 15, отже, «річ» дорівнює п'яти.

У XII столітті книга Аль-Хорезмі потрапила до Іспанії, де невідоме стали записувати як хеі, оскільки в староіспанському звук [ш] на початку слова позначався літерою X. З розвитком формульного запису слово скоротилося до однієї літери.

РІВНЯННЯ

Рівняння можна уявити як кросворд, де в порожню клітинку потрібно поставити деяке число. Наприклад, 2·□ - 8 = 12, але ніхто не записує порожню клітинку, а на її місце ставить букву, що називають змінною або невідомим.

Невідомі найчастіше позначають буквами **х** та **у**, але можна позначити змінну будь-якою літерою латинського алфавіту.

Рівність, яка містить невідоме число, позначене буквою, називається рівнянням. Якщо в рівнянні 2х-8=12 замість змінної х написати число 10, то дістанемо правильну числову рівність 2·10-8=12. Кажуть, що число 10 задовольняє дане рівняння.

КОРІНЬ РІВНЯННЯ

Коренем рівняння називають те значення невідомого, за якого рівняння перетворюється на правильну рівність.

Так, число 2 є коренем рівняння 7х-4=10, а число 3, наприклад, не є коренем цього рівняння.

Рівняння не обов'язково має один корінь.

Наприклад, рівняння 8x-15+15-8x=0 має нескінченно багато коренів, а рівняння 3x-3x=5 взагалі не має коренів.

Розв'язати рівняння— означає знайти всі його корені або переконатися, що їх взагалі немає. Часто корінь рівняння називають розв'язком рівняння.

Повторення навчального матеріалу

Повторимо правила знаходження кореня рівняння

Доданок + доданок = сума

Доданок = сума - доданок

15 + x = 20

x = 20 - 15

x = 5

Зменшуване - від'ємник = різниця

Зменшуване = різниця + від'ємник

Від'ємник = зменшуване - різниця

x-5=8 15-x=10

x=8+5 x=15-10

x=13 x=5

Повторення навчального матеріалу

Множник · множник = добуток

Множник = добуток : множник

$$12 \cdot x = 36$$

$$x = 36 : 12$$

$$x = 3$$

Ділене: дільник = частка

Ділене = частка · дільник

Дільник = ділене : частка

$$x:5=8$$
  $15:x=5$

$$x = 8 \cdot 5$$
  $x = 15 : 5$

$$x = 40$$
  $x = 3$

Перевір (усно), чи є число 12 коренем рівняння:

1)
$$17 - x = 8$$
; 2) $x + 21 = 33$;

3)
$$x - 10 = 7$$
; 4) $24 - x = 12$.

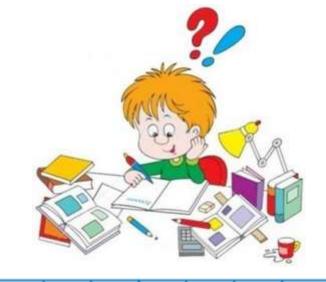

Робота з підручником

Завдання № 481.

Розв'яжи рівняння та виконай перевірку:

- 1) 2571 + x = 4597;
- 2) y + 17392 = 21456.

	Відповідь:	Відповідь:
	1) 2 571 + x = 4 597	2) y + 17 392 = 21 456
	x = 4 597 - 2 571	y = 21 456 - 17 392
підручник. Сторінка	x = 2 026	y = 4 064
72	2 571 + 2 026 = 4 597	4 064 + 17 392 = 21 456

2 рівень

Робота з підручником

Завдання № 486.

Різниця 6 938 — 2 475 дорівнює 4463.

Користуючись цим, знайди корінь рівняння:

1)
$$x - 4463 = 2475$$
; 2) $6938 - y = 2475$

	Відповідь:	Відповідь:
	1) 2 571 + x = 4 597	2) y + 17 392 = 21 456
	x = 4 597 - 2 571	y = 21 456 - 17 392
_{Підручник} . Сторінка	x = 2 026	y = 4 064
76	2 571 + 2 026 = 4 597	4 064 + 17 392 = 21 456

2 рівень

Робота з підручником

Завдання № 487.

Розв'яжи рівняння:

1)
$$12 \cdot x = 432$$
; 2) $22 \cdot x = 8008$;

	Відповідь:	Відповідь:
	1) 12 · x = 432	1) 22 · x = 8 008
	x = 432 : 12	x = 8008 : 22
Підручник. Сторінка	x = 36	x = 364
72	12 · 36 = 432	22 · 364 = 8 008

Робота з підручником

Завдання № 487.

Розв'яжи рівняння:

4) x : 27 = 38; 5) x : 192 = 0; 6) 912 : x = 24.

	Відповідь:	Відповідь:	Відповідь:
	4) x : 27 = 38	5) x : 192 = 0	6) 912 : x = 24
Підручник.	$x = 38 \cdot 27$	$x = 0 \cdot 192$	x = 912:24
Сторінка	x = 1 026	x = 0	x = 38
72	1 026 : 27 = 38	0:192 = 0	912 : 38 = 24

BCIM

Робота з підручником

Завдання № 491.

Розв'яжіть рівняння. Знайдіть значення виразу х + у та дізнаєшся рік заснування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

$$2x + 3x = 5245$$

$$4y + y - 3y = 1652$$

Розв'язок:

$$2x + 3x = 5 245$$

 $5 \cdot 1049 = 5245$

$$4y + y - 3y = 1652$$

$$5x = 5245$$

$$2y = 1652$$

$$x = 5 245: 5$$

$$y = 826$$

$$x = 1049$$

$$2.826 = 1652$$

$$x = 104$$

Розв'язок:

$$4v + v - 3v = 1652$$

$$2y = 1652$$

$$y = 826$$

$$2.826 = 1652$$

Підручник. Сторінка

Розв'язок: x + y = 1049 + 826 = 1875Відповідь: 1875 р.

BÇIM

Робота з підручником

Завдання № 501

Розв'яжи рівняння:

1)
$$(x + 26) \cdot 12 = 360$$
; 3) $(132 - x) : 4 = 23$;

3)
$$(132 - x) : 4 = 23$$
;

Розв'язок:

1)
$$(x + 26) \cdot 12 = 360$$
 3) $(132 - x) : 4 = 23$

$$x + 26 = 360:12$$

$$x + 26 = 30$$

$$x = 30 - 26$$

$$x = 4$$

$$(4 + 26) \cdot 12 = 360$$

Розв'язок:

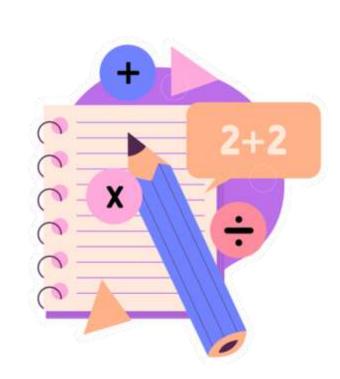
3)
$$(132 - x) : 4 = 23$$

$$(132 - x) = 23 \cdot 4$$

$$132 - x = 92$$

$$x = 40$$

$$(132 - 40) : 4 = 23$$

Робота з підручником

BCIM

Завдання № 501

Розв'яжи рівняння:

4) 910: (x + 11) = 35;

6) (5x + 2x) : 2 = 252.

Розв'язок:

3) 910: (x + 11) = 35

(x + 11) = 910 : 35

x + 11 = 26

x = 26-11

x = 15

910:(15+11)=35

Розв'язок:

3) (5x + 2x) : 2 = 252

 $(5x + 2x) = 252 \cdot 2$

7x = 504

x = 72

(7.72): 2 = 252

Підручник. Сторінка **74**

Завдання для домашньої роботи

Опрацюй підручник сторінки 69 - 74 Виконай завдання: No. 484, 488

